

Baterijų kategorijos, pavojai ir perdirbimo galimybės

Pagal reglamentą išskiriamos šešios baterijų kategorijos:

- **Nešiojamosios baterijos** – sveriančios iki 5 kg, naudojamos buities prietaisuose, elektronikoje ar smulkioje įrangoje.
- **Bendrosios paskirties nešiojamosios baterijos** – dažniausiai naudojamos kasdieniuose įrenginiuose, tokiuose kaip nuotolinio valdymo pultai, žaislai ar smulki elektronika.
- **Elektrinių transporto priemonių baterijos.**
- **Pramoninės baterijos** – naudojamos geležinkelio, vandens ar oro transporto priemonėse. Anksčiau elektromobilių baterijos taip pat buvo priskiriamos pramoninėms baterijoms.
- **Automobilių baterijos** – skirtos tiekti elektrinę galią transporto priemonės apšvietimui, starteriui ar variklio paleidimui.
- **Mažųjų transporto priemonių baterijos** – elektrinių paspirtukų, dviračių ir pan. baterijos.

Ekspertai pabrėžia, kad baterijų atliekas labai svarbu tvarkyti tinkamai. Patekusios į buitinių atliekų kontenerius, jos gali išskirti chemines medžiagas, kurios keičia dirvožemio sudėtį, nudegina augalų lapus, gyvūnų odą, o taip pat padidėja su baterijomis susijusių gaisrų rizika.

Be to, baterijose yra vertingų metalų – litis, kobaltas, nikelis ir kitų – kuriuos galima perdirbti ir panaudoti vėl. Tai sumažina poreikį išgauti naujas žaliavas iš gamtos, o tokie procesai dažnai generuoja didelį CO₂ kiekį. Tinkamai perdirbant baterijas, apsaugoma aplinka nuo užteršimo pavojingomis medžiagomis, pratęsiamas produktų gyvavimo ciklas ir sumažinamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimas.

Kai senos baterijos surenkamos, paruošiamos pakartotiniam naudojimui arba perdirbamos, įsijungia **žiedinės ekonomikos principas** – taupomi gamtos ištekliai, mažinamos išlaidos ir prisidedama prie aplinkos taršos mažinimo. Priešingu atveju, jei panaudota baterija nėra tinkamai sutvarkoma, ji patenka į sąvartyną ar net į gamtą, o vertingos medžiagos prarandamos.

Todėl labai svarbu **nebenaudojamas baterijas mesti tik į specialiai joms skirtas surinkimo talpas**. Jas galima rasti beveik visuose prekybos ir biurų centruose, įvairiose įstaigose bei organizacijose. Iš šių talpų atliekos patenka pas teisėtus atliekų tvarkytojus, kurie jas perdirba pagal aukščiausius standartus. Lietuvoje šiuo metu yra tūkstančiai vietų, kur gyventojai gali priduoti nešiojamąsias baterijas.

- Buityje naudojamas išseiktas baterijas galima palikti prekybos centruose ar biuruose esančiose surinkimo talpose.
- Automobilių baterijas, akumulatorius, elektromobilių baterijas bei pramonines baterijas galima priduoti atliekų tvarkytojams arba atvežti į stambiagabaričių atliekų surinkimo aikšteles. Dažnai tokios atliekos yra vertingos, todėl atliekų turėtojui už jas gali būti sumokama.

Visą informaciją, kur ir kaip priduoti neberekalingas baterijas, akumulatorius, seną elektros ir elektronikos įrangą ar buitinę techniką, taip pat galimybę užsiregistruoti nemokamam jų išvežimui, galima rasti svetainėje www.manrupirytojus.lt.

Elektronikos, baterijų ir akumuliatorių atliekos taip pat kasmet renkamos visoje Lietuvoje – ugdymo įstaigose, bendruomenėse bei įmonėse vykdomo aplinkosauginio projekto „Mes rūšiuojam“ metu.